

Jef van Tuerenhout lijkt voorbestemd om een individualist te blijven. Ondanks herkenbare raaklijnen met ENSOR, beoogt hij, uitgaand van zijn innerlijke beweging, zich te oriënteren om de begrenzing van tijd en stoffelijkheid te ontstijgen.

Ongeremd zoekend naar een ander waachtigheid, naar dieper inzicht, ontwikkelt hij een unieke, sfeervol geladen, sprankelende expressievorm.

De wezens die zijn universum beheersen, groeien uit zijn herinneringen en uit zijn relaties met de werkelijkheid. De imaginaire naakten, hoewel in eerste instantie organisch, krijgen een esthetische vorm en worden tegelijk erotisch geladen. Naakt, angstaanjagend mooi, zittend of in beweging, staand of liggend, of in rijke gewaden gehuld, steeds is de vrouw de geïnspireerde en de inspiratie tegelijkertijd. Hij omringt ze met bizarre, onverwachte, insoliete voorwerpen.

Wat hij waarneemt en beleeft, wat hij doorvoelt en innerlijk aan psychische schokken verwerkt, schreeuwt om ontlasting van zijn gemoed. Met zijn toevarend penseel verwezenlijkt hij, picturale problemen en vormgeving overwinnend, in zijn drang tot visualiseren van het onzichtbare, het ongrijpbare, de eenwording van de handeling en de idee. Er schuilt iets dwingends in die werken. De doodshoofdjes, die vermoedelijk het verderf symboliseren, worden naar de rand van de werken teruggedrongen als wachten ze geduldig hun tijd af. Die doeken vibreren, broeien geheimnisvol.

De nocturne tonaliteit die de personages drenkt in een sfeer van tintelend schemer, vibrerend duister, verhoogt nog de uitdagende aantrekkelijkheid van die idee, die broeit van spanning. De doeken leven als wezens vol fluistering en vreemd geritsel: het is gedempt leven dat siddert van levensdrift. De artiest voert hier een intelligent spel.

Hij personifieert de doodsgedachte in «Vrijen met de dood», een beangstigend gevoel van lijfelijk gevaar, zoals dat ook uit sommige werken van Bosch, Brueghel en Ensor schreeuwt.

Als antidotum is een sterk levensverlangen herkenbaar, een instinctieve levensdrift zoals die verwoord ligt in het vers van Hugo Claus: «Mijn vrouw, mijn heidens altaar!».

De vrouw en de dood, de vrouw met het doodshoofd, sporen van vermolmd leven, ze hebben niets afschuwelijks, noch dreigends. Alles wat makaber en ziekelijk voorkomt in de werken van Jef van Tuerenhout, lijkt als vanzelfsprekend, natuurlijk aanwezig.

Het raffinement waarmee hij zijn onderwerpen tot zeldzame expressiviteit

«VRIJEN MET DE DOOD», een beangstigend gevoel van lijfelijk gevaar

dwingt, voorkomt dat zelfs het meest beangstigende geen destructieve, geen blokkerende vrees oproept. Jef van Tuerehouts werk is als een complement van het leven.

Indien het contact van de mens met de aarde en met magische krachten van de natuur ooit de grootste stuwkracht in het scheppingsproces is geweest, of nog is, dan kan de kunstenaar die contacten, die de meeste tijdgenoten verloren hebben, weer tot stand brengen. Bovendien ligt het in zijn vermogen, in een tijd van hyper-rationalisme, de mens uit zijn beklemming te bevrijden en hem in de gelegenheid te stellen te mijmeren in het licht waarin zijn droom herrijst.

Als visionair schilder, die van binnen naar buiten schildert, kent hij het vooropgestelde doel en fixeert hij de benaderingstechniek vooraleer het penseel ter hand te nemen.

Hij ziet de onderwerpen oplichten in de oplossing, eigen aan de discipline waarin hij ze wil onderbrengen, soms na dagen tevergeefs gezocht te hebben. Met een bijna ambachtelijke nauwkeurigheid maakt Jef van Tuerehout zijn schilderijen, die elkaar opvolgen als toneelscènes, waarin ontketende driften de dynamische drijfveren kunnen zijn van een spel op leven en dood.

Jef van Tuerehout is er na jaren in geslaagd het universum, dat hij zich in zijn geest geschapen had, te realiseren. Door zijn onuitputtelijke beeldenschat verlengt hij de grenzen tussen werkelijkheid en verbeelding, bereikt onderbewuste impulsen en driften, de libido, en slaagt erin deze gevoelstoestanden vast te leggen.

Uit internationaal oogpunt gezien is van Tuerehout een geïsoleerde figuur, zoals een Botero, een Balthus, een Fuchs, een Fini, een individualist tot in het merg, geen tafelspringer maar een kunstenaar, die de gave van het creëren bezit en tevens de moed opbrengt om de navelstreng, die hem aan het verleden kluisterde, door te hakken. Iemand die zich bewust is van de waarden van de realiteit, voor wie kunst geen wetenschap, geen recept is, maar zuiver gevoel, een bron van individuele rijkdom.

Klassiek in zijn houding tegenover de vorm, origineel in zijn onderwerpskeuze, magisch-realistisch in zijn lichteffecten, gedurfd in zijn kleurencombinatie, geeft Jef van Tuerehout al zijn schepingen een stralende poëzie mee die zowel door de geest als voor het oog en het gevoel een eeuwige bron van verrukking zal blijven.

Marcel van Jole

